

.. akulavIra tantram ..

॥ अकुलवीर तन्त्रम् ॥

श्रीमच्छन्दपादकेभ्यो नमः ।
श्रीमीनसहजनन्दं स्वकीयाङ्गसमुद्भवम् ।
सर्वमाधारगम्भीरमचलं व्यपकं परम् ।
अथातः सम्प्रवयामि अकुलवीरं महद्भूतम् ।
गुह्याद् गुह्यतरं गुह्यं सिद्धसद्भावसन्ततिः ॥ १ ॥
अनग्रहाय लोकानां सिद्धनाथेन भाषितं ।
गोपनीयं प्रयत्नेन यदीच्छन् शाश्वतं पदम् ॥ २ ॥
संसारार्णवमग्नातां भूतानां महदाश्रयम् ।
यथा नदीनदाः सर्वे सागरे समुपागताः ॥ ३ ॥
तथा अकुलवीरेषु सर्वधर्मा लयङ्गताः ।
सर्वाधारमशेषस्य जगतः सर्वदा प्रभुः ॥ ४ ॥
सहजानन्दं न विन्दन्ति सर्वधर्म्मसमासृताः ।
अनानन्तमलैर्ग्रस्ता महामायान्धच्छदिताः ॥ ५ ॥
शास्त्रजालेन सन्तुष्टा मोहितास्त्यजयन्तिताः (?) ।
न विन्दन्ति पदं शान्तं कौलानां निष्कलं गुरुम् ॥ ६ ॥
संवादयन्ति ये केचिन् न्यायवैशेषिकास्तथा ।
बौधास्तु अरिहन्ता ये सोमसिद्धान्तवादिनः ॥ ७ ॥
मीमांस पञ्चस्रोताश्च वामसिद्धान्तदक्षिणाः ।
इतिहासपुराणञ्च भूततत्त्वन्तु गारुडम् ॥ ८ ॥
एभिः शैवागमैः सर्वैः परोक्षञ्च क्रियान्विताइः ।
सविकल्पसिद्धिर्सञ्चारंतत् सर्वं पापबन्धवित् ॥ ९ ॥
विकल्पबहुलाः सर्वैर्मिथ्यावादा निरर्थकाः ।
न ते मुञ्चन्ति संसारे अकुलवीरविवर्जिताः ॥ १० ॥
सर्वज्ञं सर्वमासृत्य सर्वतो हितलक्षणम् ।
सर्वेषां सिद्धिस्तत्रस्था सर्वसिद्धिञ्च तत्र वै ॥ ११ ॥
यत्नासौ अकुलवीरो दृश्यते सर्वतोमुखम् ।
तं विदित्वा परं रूपं मनो निश्चलतां व्रजेत् ॥ १२ ॥
शब्दरूपरसस्पर्शगन्धञ्चैवात्र पञ्चमम् ।
सर्वभावाश्च तत्रैव प्रलीणाः प्रलयं गताः ॥ १३ ॥
भावाभावविनिर्मुक्त उदयास्तमनवर्जितः ।
स्वभावमतिमतं शान्तं मनो यस्य मनोमयम् ॥ १४ ॥
अकुलवीरमिति ख्यातं सर्वाधारपापरम् ।

नाधारलक्षभेदन्तु न नादगोचरे पठेत् ॥ १५ ॥
हृदि स्थाने न वक्त्रे च घण्टिका तालरन्ध्रके ।
न इडा पिङ्गला शान्ता न चास्तीति गमागमे ॥ १६ ॥
न नाभिचक्रकण्ठे च न शिरे नैव मस्तके ।
तथा चक्षुरुन्मीलने च न नासाग्रनिरीक्षणे ॥ १७ ॥
न पूरककुम्भके तत्र रेचके [च] तथा पुनः ।
न बिन्दुभेदके ग्रन्थौ ललाटे न तु वह्निके ॥ १८ ॥
प्रवेशनिर्गमे नैव नावाहनविसर्जनम् ।
न करणैर्नासनं मुद्गैर्नमासे भिन्नतालुके ॥ १९ ॥
न निरोधो न चोद्धारो नातीतां चालनं न हि ।
न प्रेर्यप्रेरकञ्चैव न स्थानत्रैव चश्रयम् ॥ २० ॥
न चात्मनैव तद् ग्राह्यं ग्राह्यातीतपदं भवेत् ।
एतत् पक्षविर्निर्मुक्तं हेतुदृष्टान्तवर्जितम् ॥ २१ ॥
न दूरे न च वै निकटे न भरितो न च रिक्तकः ।
न उन्नो न सोऽधिक एभिः पक्षैर्विवर्जितम् ॥ २२ ॥
यश्च विंशात्मको ह्येष पुद्गल नास्ति यत्र वै ।
यत्र लक्षं न विद्येत अकुलवीर स उच्यते ॥ २३ ॥
यस्यैवं संशितं कश्चित् समरसं संशितः ।
स ब्रह्मा सो हरिश्चैशः स रुद्रो स च ईश्वरः ॥ २४ ॥
स शिवः परमदेवः स सोमाकर्काग्निकस्तथा ।
स च सांख्यः पुराणाश्च अर्हन्तबुद्ध एव च ॥ २५ ॥
स्वयं देवी स्वयं देवः स्वयं शिष्यः स्वयं गुरुः ।
स्वयं ध्यानं स्वयं ध्याता स्वयं सर्वत्र देवता ॥ २६ ॥
यादृशेन तु भावेन पुरुषो भावयेत् सदा ।
तादृशां फलमाप्नोति नात्र कार्य्यविचारणात् ॥ २७ ॥
अस्यैव हि हि नामानि पृथग्भूतानि योगिभिः ।
अनाम तस्य गियन्ते भ्रान्तिज्ञानविमोहितैः ॥ २८ ॥
धर्माधर्मसमाक्लिष्टाविकल्पतमश्छादिताः ।
तेन मुञ्चन्ति संसारं नरकं योनिसंकुलम् ॥ २९ ॥
अकुलवीरं महद्भूतं यदा पश्यन्ति सर्व्वगम् ।
स बाह्याभ्यन्तरे नित्यं एकाकारं चराचरम् ॥ ३० ॥
निस्तरङ्गं निराभासं पदभेदविवर्जितम् ।
सर्वावयवनिर्मुक्तं निर्लयं निर्व्वकारजम् ॥ ३१ ॥
अदृष्टनिर्गुणं शान्तं तत्त्वातीतं निरञ्जनम् ।
सर्व्वज्ञं परिपूर्णञ्च स्वभावश्चैवमक्षयम् ॥ ३२ ॥
कार्य्यकारणनिर्मुक्तमचिन्त्यमनामयम् ।

मायातीतं निरालम्बं व्यापकं सर्वतोमुखम् ॥ ३३ ॥
 समत्वं एकभूतञ्च ऊहापोहविवर्जितम् ।
 अकुलवीरं महद्भूतं अस्तिनास्तिविवर्जितम् ॥ ३४ ॥
 न मनो न च वै बुद्धिर्न चिन्ताचेतनादिकम् ।
 न कालः कलनाशक्तिर्न शिवो न च इन्द्रियः ॥ ३५ ॥
 न भूते गृह्यते सो हि न सुखं दुःखमेव च ।
 न रसो हि न सुखं दुःखमेव च ॥ ३६ ॥
 न रसो विरसञ्चैव न कृतो न च जायते ।
 न च्छाय न च तापस्तु न शीतो न च उष्णवान् ॥ ३७ ॥
 न दृश्यते मन स्तत्र उदयास्तमनवर्जितम् ।
 न सीमा दृश्यते तत्र न च तिथ्यं न चहिवहि ॥ ३८ ॥
 अद्वैतमचलं शान्तं संगदोषविवर्जितम् ।
 निराकुलं निर्विकल्पञ्च निबद्धञ्च मलक्षणम् ॥ ३९ ॥
 अनाथं सर्वनाथञ्च उन्मनां मदवर्जितम् ।
 अनिगृढमसन्धिञ्च स्थावरं जङ्गमेव च ॥ ४० ॥
 ज्वलज्ज्वलनभूम्या च आपोज्ज्वैव तथैव च ।
 सर्वं समरसं पूर्णं अकुलवीरन्तु केवलम् ॥ ४१ ॥
 यस्यैषा सम् स्थिता मुक्तिः स मुक्तो भवबन्धनात् ।
 न तस्य मातापिता व बान्धवं न च देवता ॥ ४२ ॥
 न यज्ञं नोपवासञ्च न क्रिया वर्णभेदकम् ।
 त्यक्त्वा विकल्पसंघातम् अकुलवीरलयं गताः ॥ ४३ ॥
 न जपो नार्चनं स्नानं न होमं नैव साधनम् ।
 अग्निप्रवेशनं नास्ति हेतन्तभृगु नोदनम् ॥ ४४ ॥
 नियमोऽपि न तस्यास्ति नोपवासो विधीयते ।
 पितृकार्यं न करोताति तीर्थयात्राव्रतानि च ॥ ४५ ॥
 धर्माधर्मफलं नास्ति न स्नानं नोदकक्रिया ।
 स्वयं त्यज सर्वकार्याणि लोकाचाराणि यानि च ॥ ४६ ॥
 समयाचारविचारञ्च कृतका बन्धकानि तु ।
 संकल्पञ्च निकल्पञ्च ये चान्ये किल धर्मिणः ॥ ४७ ॥
 भवे योगी निराचारो पशुचारविवर्जितः ।
 सिद्धिश्चविविधाकार पाताले च रसायनम् ॥ ४८ ॥
 प्रत्यक्षञ्च या लब्धं न गृह्णीयात् कदाचन ।
 सर्वञ्च पाशजालञ्च अधोमार्गप्रदायकः ॥ ४९ ॥
 एतेषु मोचना नास्ति अकुलवीरविवर्जिताः ।
 यथा मृताः न जानन्ति स्वादं कटुमधुरस्य तु ॥ ५० ॥
 तथा अकुलवीरन्तु न जानन्ति स्वभावगम् ।

यथा मदिरा महान्तस्य कथितं नेवशकृते ॥ ५१ ॥
 रस्यपरमानन्दमतिगुह्यं सुगोपितम् ।
 लोकानां च हितार्थाय सिद्धनाथेन भाषितम् ॥ ५२ ॥
 निर्विकल्पं पदं शान्तं यत्र लीनं परापरम् ।
 मोक्षस्य तन्महास्थानं मन्त्ररूपविवर्जितम् ॥ ५३ ॥
 तत्रैव सृष्टिरूपेण पुनस्तत्र लयं गता ।
 किन्तेन बहुनोक्तेन सर्व्वबन्धविवर्जितम् ॥ ५४ ॥
 अकुलवीरं यदा लब्धं तदा किं कौलिकैः क्रमैः ।
 लब्धा तु मोक्षसद्भावम् अकुलवीरं महापहम् ॥ ५५ ॥
 कौलमार्गे द्वयो सन्ति कृतका सहजा तथा ।
 कुण्डलि कृतका ज्ञेया सहजा समरस स्थिता ॥ ५६ ॥
 प्रेर्यप्रेरकभावस्था कृतका साऽभिधीयते ।
 ततः स पातयेद् भूमै मुद्रामन्त्रैर्नियोगितैः ॥ ५७ ॥
 आहुते पतने चान्ये कर्णजापेन धूपकैः ।
 एतत् साध्यमिदं तत्त्वं एतद् ध्यानञ्च धारणा ॥ ५८ ॥
 अनेकैः कर्मसंघातैः नानामार्गविभावनैः ।
 विकल्पकललोल्लोया उद्भ्रान्ता भ्रान्तचेतसः ॥ ५९ ॥
 हृदि शोकेन सन्तप्ता व्यासङ्गाच्च महाभयैः ।
 हर्षविषादसम्पन्ना शोच्यमाना मुहुर्मुहुः ॥ ६० ॥
 तावद्भ्रमन्ति संसारे कल्पाकल्पैर्भवाणवैः ।
 दग्धबीजेषु संभूतिर्यथा नैव प्रजायते ॥ ६१ ॥
 मूलच्छिन्ने यथा वृक्षे न प्ररोहं विद्यते ।
 अकुलवीरगतं भिन्नं नानाभावानुबन्धनैः ॥ ६२ ॥
 न बध्यते यथा विमले रसं विप्रलयं गतम् ।
 तद्वदकुलवीरे च सत्त्वे भ्राभ्राख्य यद्गतः ॥ ६३ ॥
 तिमिरेण यथाच्छन्नमुदितार्कं न पश्यति ।
 अज्ञानमनस्तद्वद् भ्रान्तिजालविमोहिता ॥ ६४ ॥
 अकुले वीरे च सम्प्राप्ते सर्व्वमेतद्विनिश्चयति ।
 दधिमधे यथा सर्पिः काष्ठे चाग्नि स्थितो यथा ॥ ६५ ॥
 पुष्पे गन्धस्तिले तैलं वृक्षे चाया समाश्रिता ।
 मद्यमध्ये यथानन्दं दीपे प्रभा समाश्रिता ॥ ६६ ॥
 पद्ममध्ये च कुण्डल्या अङ्गप्रत्यङ्गमेव च ।
 रक्तार्थाकुलवीरे च तत्सर्व्वं विनियोजितम् ॥ ६७ ॥
 भावाऽभावादिसम्प्लुक्तैः प्रत्ययैर्दृष्टिगोचरैः ।
 अकुलवीरं न जानन्ति कृतकैर्मोहितात्मनः ॥ ६८ ॥
 पाशजालनिबद्धाश्च महामायविमोहिताः ।

न जानन्ति पदं शान्तमचिन्त्यं नित्यसम्भवः ॥ ६९ ॥
 सर्व्वव्यापिभावस्थं स्थानवर्णविवर्जितम् ।
 सर्व्वभूतस्थितं ह्येकमध्ययं धेयवर्जितम् ॥ ७० ॥
 स च सर्व्वगतो भावः स्थिरे पूर्णो निरन्तरे ।
 तत्र मनो विलीनन्तु अचलं भवतन्मयम् ॥ ७१ ॥
 मनोवृद्धिस्तथा चिन्त्यं क्लिप्ता तन्मयतां गता ।
 यथा तिष्ठति तत्त्वस्थः शिवनिष्कलमव्यये ॥ ७२ ॥
 तदा तन्मयतां याति निर्मलं निश्चलं पदम् ।
 अकुलवीरं महद्भुतमेकवीरं च सर्व्वगम् ॥ ७३ ॥
 दुर्लभं सुरसिद्धानां योगिनीनाञ्च गोचरम् ।
 केचिद् वदन्तीदं धर्ममिदं शास्त्रमिदं तपः ॥ ७४ ॥
 अयं लोकमिमं स्वर्गमिदं साध्यमिदं फलम् ।
 इदं ज्ञानञ्च विज्ञानं शुद्धाशुद्धमिदं परम् ॥ ७५ ॥
 ज्ञेयञ्च तत्त्वकूटञ्च यत्र ध्यानञ्च धारणा ।
 तदासौ योगिनी ह्येकः नान्यस्तु हि द्वितीयकः ॥ ७६ ॥
 अनागतन्तु गतञ्चैव न हच्छेन्न च तिष्ठति ।
 न भूतं न भविष्यञ्च स्थितिप्रलयवर्जितम् ॥ ७७ ॥
 न चाहं प्रचितैर्दोषैः लिप्तते न कदाचन ।
 नाहं कश्चिन्न मे कश्चिन्न बद्धो न च बाधकः ॥ ७८ ॥
 न मुक्ति वै न च न मुक्तमे मोक्षस्य च स्पृहा ।
 गच्छंस्तिष्ठन् स्थपन् जाग्रद्भुञ्जानओ मैथुनेऽपि वा ॥ ७९ ॥
 भयदारिद्रशोकैश्च विविधैर्भक्षणैस्तथा ।
 चिकित्सा नैव कुर्वीत इन्द्रियाअर्थैः कदाचन ॥ ८० ॥
 आचरेत् सर्व्ववर्णैस्तु न तु भक्ष्यं विचारयेत् ।
 एवं स चरते योगी यथारण्ये हुताशनः ॥ ८१ ॥
 पिण्डबधाञ्च नानास्ति अवस्था मुखवासनाम् ।
 सोमशून्यस्तथा वह्निप्राणायमवर्जितम् ॥ ८२ ॥
 अप्रमेयनिराभासं धारणाध्यानवर्जितम् ।
 येन जन्मसहस्राणि भक्त्या संपूजितो गुरुः ॥ ८३ ॥
 ते लभन्ति महाज्ञानं अकुलवीरन्तु मोक्षदम् ।
 योगिनीराकिणीचक्रे यस्य भक्तिः सुनिश्चला ॥ ८४ ॥
 अकुलवीरं महद्भूतं गम्भीरं गहनामयम् ।
 पिण्डातीतं यदा ज्ञेयमपिण्डं पिण्डवर्जितम् ॥ ८५ ॥
 पदव्यञ्जननिर्मुक्तं विमलं सततोदितम् ।
 तल्लिने तन्मयात्मानं विन्दते श्चाश्वतं पदम् ॥ ८६ ॥
 चितातीतं भवेत् सो हि योगसंयोगवर्जितम् ।

निर्व्वाणं वासनाहीनं तृप्तात्म च निरामयः ॥ ८७ ॥
तेन लब्धा न सन्देहोऽमला मलच्छेदनाः ।
तस्य प्रवर्तते क्षिप्तं तस्यैव सर्व्वसर्व्वगम् ॥ ८८ ॥
वेदसिद्धान्तशास्त्राणि नानाविधानि शिखानि च ।
तानि सर्व्वाणि मोहानि कायक्लेशैर्निरर्थकम् ॥ ८९ ॥
विद्याहञ्ज्वारग्रस्तास्तु गर्विताः कुगतिं गताः ।
अनर्थेन च सन्तुष्टा बहुग्रन्थार्थचिन्तकाः ॥ ९० ॥
अकुलवीरं न विन्दन्ति कृतकैर्म्मोहितामनः ।
गर्व्वितानं कुतो ज्ञानं ग्रन्थकोटिशतैरपि ॥ ९१ ॥
कर्पूरकुङ्कुमादीनां वस्त्रताम्बूलमेव च ।
खरवद्भवति तद्भारं सर्व्वं तस्य निरर्थकम् ।
अकुलवीरञ्च देहस्थं यदा पश्यति सर्व्वगम् ॥ ९२ ॥
धर्म्मार्धर्म्मफलं नास्ति नोदकं तीर्थसेवना ।
न क्रिया सत्यञ्चैवं वा कर्मकाण्डे न भावना ॥ ९३ ॥
न तस्य कर्म्मकर्म्माणि लोकाचाराणि यानि च ।
चरिताः समयाचारा जनैर्भ्रान्तिविमोहितैः ॥ ९४ ॥
अकुलवीरं न जानन्ति किं विशिष्टं कुतः स्थितम् ।
कृतका बन्धना लोके कल्पिताश्च कुपण्डितैः ॥ ९५ ॥
सम् कल्पविकल्पञ्च कलाकर्म्माणि यानि च ।
सिद्धयो विविधा लोके पातालम् च रसायनम् ॥ ९६ ॥
प्रत्यक्षञ्च यदा लब्धं न विगृह्णीयात् कदाचन ।
सर्व्वे ते पाशबद्धाश्च अधोमार्गप्रदायकाः ॥ ९७ ॥
न चैतैर्मुक्तिः सम् सारे अकुलं वीरवर्ज्जिताः ।
यथा मदिरमानन्दं कथितं नैव जायते ॥ ९८ ॥
तद्द्वदकुलवीराख्यं स्वसम् ह्येद्यनिरोपणम् ।
न जानन्ति नरा मूढाः सारात् सारतरं परम् ॥ ९९ ॥
तावद् भ्रान्तिविमुग्धात्मा यावत्तलं न विन्दति ।
चितातीते यदा योगी स योगी योगचिन्तकः ॥ १०० ॥
विरक्ता वासना यस्य तृप्तात्म च निरामयः ।
तावद् भ्रमन्ति मोहात्मा नानाभावानुबन्धनैः ॥ १०१ ॥
यावत् सममेकत्वं परमानन्दं न विन्दति ।
मुख्याणां च यथाशास्त्रं कुमारीसुरतिं यथा ॥ १०२ ॥
अकुलवीरं विन्दन्ति कथ्यमानैः कुमारिकाः ।
दिशवेशाविनिर्मुल्लं स्थानवर्णविवर्ज्जितम् ॥ १०३ ॥
निराकुलं निर्व्विकल्पं निर्गुणञ्च सुनिर्मलम् ।
अनाथं सर्व्वनाथञ्च प्रमादोन्मादवर्ज्जितम् ॥ १०४ ॥

घननिविडनिसन्धिस्थावरे जङ्गमेषु च ।
 जले ज्वलने तथा पवने भूम्याकाशे तथैव च ॥ १०५ ॥
 सर्वत्र समरसं भरितमकुलवीरन्तु केवलम् ।
 न ज्ञातं येन देहस्थं स मुक्तः सर्व्वबन्धनात् ॥ १०६ ॥
 न तस्य क्रियाबन्धेन न वेद्यं न च वेदना ।
 न यज्ञो नोपवासश्च न चर्या न क्रियोदयः ॥ १०७ ॥
 न वर्णो वर्णभेदश्च अकुलवीरं यदागतम् ।
 न जापो नार्चानगनीनां न होमो नैव साधनम् ॥ १०८ ॥
 नाग्निप्रवेशनन्तस्य मन्त्रपूजाचरणोदकम् ।
 नियमाश्च न तस्यास्ति क्षेत्रपीठे च सेवनैः ॥ १०९ ॥
 न क्रिया नार्चनाकाद्यैर्न तीर्थानि व्रतानि च ।
 निरालम्बपदं शान्तं तथातीतं निरञ्जनम् ॥ ११० ॥
 सर्व्वज्ञपरिपूर्णञ्च स्वभावेन विलक्ष्यते ।
 कार्य्यकारणनिर्मुक्तमचिन्तितञ्च अनामयम् ॥ १११ ॥
 मायातीतं निरालम्बं व्यापकं सर्व्वतोमुखम् ।
 स्वदेहे संस्थितं शान्तमकुलवीरं तदुच्यते ॥ ११२ ॥
 समस्तमेकदाभूतं द्वैताभावविवर्जितम् ।
 अकुलवीरं महद्भूतमस्तिनास्तिविवर्जितम् ॥ ११३ ॥
 मनोबुद्धिचित्तस्तचित्ता नैव स्वचेतना ।
 न कालकलना चैव न शक्तिश्च न चेन्द्रियः ॥ ११४ ॥
 न भूते गृह्यते सो हि न दुःखं सुखमेव च ।
 न रसोऽधिरसस्त्वैव कृतकं नैव कारकम् ॥ ११५ ॥
 न च्छाया नातपो वह्निर्न च शीतोष्णववेदना ।
 न दिनं रात्रिमित्युक्तमुदयास्तमनवर्जितम् ॥ ११६ ॥
 न मनो दृश्यते तत्र नोद्धर्व्वमध्यं च ज्ञायते ।
 अक्षोभ्यमचलम् शान्तमीदृशं तत्त्वनिर्णयम् ॥ ११७ ॥
 यादृशेन तु भावेन पुरुषो भावयेत् सदा ।
 तादृशं फलमाप्नोति नात्र कार्य्यविचारणात् ॥ ११८ ॥
 एवञ्च कुलसद्भावमवाच्यं परमामृतम् ।
 अगम्यं गम्यते कस्माद् भ्रान्तिज्ञानविहोहिताः ॥ ११९ ॥
 न दूरे न निकटे चैव प्रत्यक्षं न परोक्षता ।
 न भरितो न रिक्तो वा निपुणो नापि चाधिकः ॥ १२० ॥
 एतत्पक्षविनिर्मुक्तो हेतुदृष्टान्तवर्जितः ।
 कृतकैर्मोहिता मूढाः कर्मकाण्डरतास्तु ये ॥ १२१ ॥
 न तेषां मुक्तिः संसारे नरके योनिसंकुले ।
 अकुलवीरं महद्भूतं यदा पश्यति सर्व्वगम् ॥ १२२ ॥

सबाह्याभ्यन्तरैकत्वम्/सर्वत्रैव व्यवस्थितम् ।
 निस्तरङ्गं निराभासं पदच्छेदविवर्जितम् ॥ १२३ ॥
 । सर्वावयवनिर्मुक्तं निर्विकारञ्च निर्मलम् ।
 अदृश्यं निर्गुणं नित्यं निर्णिरोधञ्च निश्चलम् ॥ १२४ ॥
 न ध्यानं धारणा नैव न स्थानं वर्णमेव च ।
 न रेचकं पूरकञ्चैव नरोद्घातञ्च कुम्भकम् ॥ १२५ ॥
 न चान्तमादिमध्यस्थं न सतो वृद्धिरेव च ।
 ग्राह्यग्राहकनिर्मुक्तग्रन्थातीतञ्च यद्वेत् ॥ १२६ ॥
 एतैः सर्वैर्विनिर्मुक्तं हेतुदृष्टान्तवर्जितम् ।
 सबाह्याभ्यन्तरैकत्वं सर्वत्रैव व्यवस्थितम् ॥ १२७ ॥
 समरसानन्द्ररूपेण एकाकारं चराचरे ।
 ये च ज्ञातं स्वदेहस्थमकुलवीरं महद्भूतम् ॥ १२८ ॥
 यस्याअ वशं स्थितः कश्चित् समरसं रससंस्थितम् ।
 स ब्रह्मा स हरिश्चैव स रुद्रञ्चैवेश्वरस्तथा ॥ १२९ ॥
 स शिवः शाश्वतो देवः स च सोमार्कशङ्करः ।
 स विशाख्यो मयुराक्षो अर्हन्तो बुधमेव च ॥ १३० ॥
 स्वयं देवि स्वयं देवः स्वयं शिष्यः स्वयं गुरुः ।
 स्वयं ध्यानं स्वयं ध्याता स्वयं सर्वेश्वरो गुरुः ॥ १३१ ॥
 सर्वज्ञः सर्वमासृत्य सर्वतो हितलक्षणः ।
 सर्वयोगिनी तत्रस्था सर्वे सिद्धास्च तत्र वै ॥ १३२ ॥
 सर्वं सर्वार्थकं चैव सर्वज्ञानञ्च तत्र वै ।
 यथासौ महार्थञ्च अकुलवीरमिति स्मृतम् ॥ १३३ ॥
 शब्दः स्पर्शो रसो रूपं गन्धो वद्याणिपम च ।
 सर्वे भीराश्च तत्रैव ये प्रलीनाः प्रलयं गताः ॥ १३४ ॥
 नाधारे ध्येयलक्ष्ये च न नादगोचरे परे ।
 न हृदि नाभिकण्ठे वा वक्त्रे घण्टिकरन्ध्रयोः ॥ १३५ ॥
 न इडा पिङ्गला चैव सुष्मण च गमागमैः ।
 न नाभिचक्रे कण्ठे च न शिरे बिन्दुके तथा ॥ १३६ ॥
 चक्षुर्णोन्मीलनं नैवं नासिकाग्रनिरीक्षणे ।
 न पूरके कुम्भके चैव रेचके च तथा पुनः ॥ १३७ ॥
 न बिन्दुभेदग्रन्थौ च ललाटे न च चन्द्रमाः ।
 प्रवेशे निर्गमे चैव शिखा ऊर्ध्वे न बिन्दुके ॥ १३८ ॥
 न करैर्न सरैर्मुद्गैः नाकाशो वायुमण्डले ।
 न चापे चन्द्रसुर्ये च भावाभावे समागमे ॥ १३९ ॥
 अनौपम्यं निरालम्बं पक्षापक्षविवर्जितम् ।
 अज्ञानमलग्रस्तात्मा महामायविमोहिताः ॥ १४० ॥

शास्त्रार्थेन विमुढात्मा मोहिता विदुषो जनाः ।
 न विदन्ति पदं शान्तं कैवल्यं निश्क्रयं गुरुम् ॥ १४१ ॥
 संख्यादयस्च ये केचित् न्यायवैशेषिकास्तथा ।
 बौद्धारहन्ताश्च ये केचित् सोमसिद्धान्तदक्षिणाः ॥ १४२ ॥
 मीमांसा पञ्चरात्रञ्च वामदक्षिणकौलिकाः ।
 इतिहासपुराणानि भूततत्त्वञ्च गारुडम् ॥ १४३ ॥
 एते चैव समाः सर्वे केचित् वाऽपि क्रियान्विताः ।
 विकल्पसिद्धिदाः सर्वे तद्विदुर्न च पण्डिताः ॥ १४४ ॥
 विकल्पबहलाः सर्वे मिथ्यावादनिरर्थकाः ।
 न ते मुच्यन्ति संसारे अकुलवीरविवर्जिताः ॥ १४५ ॥
 यानि कानि च स्थानानि गिरिर्नगरसागरम् ।
 सर्वत्र संस्थितं नित्यं स्थावरे जङ्गमेषु च ॥ १४६ ॥
 पञ्चभूतात्मकं सर्वं यत् किञ्चित् सचराचरम् ।
 शिवाद्यदेवपर्यन्तं सर्वं तत्रैव संस्थितं ॥ १४७ ॥
 ईदृशं योगिनं दृष्ट्वा उपसर्पन्ति ये नराः ।
 गन्दैः पुष्पैश्च धूपैश्च खानपानादिभक्षणैः ॥ १४८ ॥
 तर्पयन्ति च ये भक्तास्त्रिविधैस्त्वैवान्तरात्मना ।
 तेऽपि बन्दैः प्रमुच्यन्ति मुक्तिमार्गी न काङ्क्षिणः ॥ १४९ ॥
 ब्रह्मेन्द्रविष्णुरुद्रञ्च अरहन्ता बुद्धमेव च ।
 विषाख्यो मयूराक्ष ये च ऋषयस्तपोधनाः ॥ १५० ॥
 देवादिभो नरेन्द्राश्च ये चान्ये मोक्षकाङ्क्षिणः ।
 ते सर्वे मोक्षमिच्छन्ति अकुलवीरन्तु मोक्षदम् ॥ १५१ ॥
 अथान्यं संप्रवक्ष्यामि भिन्नावस्थां स्वभागः ।
 पूर्वं यदुक्ता सर्वे अन्वयमार्गे त्वकौलिके ॥ १५२ ॥
 * * * * *
 * * * * * नात्र संशयः ॥ १५३ ॥
 न जरास्तेषां न मृत्युश्च न शोको दुःखमेव च ।
 सर्वव्याधिहरश्चैव न पुनर्भवसंभवः ॥ १५४ ॥
 अकुलवीरं स्थितं दिव्यं सिद्धनाथप्रसादतः ।
 सर्वतः सर्वदा शुद्धः सर्वतः सर्वदा प्रभुः ॥ १५५ ॥
 इति मच्छेन्द्रपादावतारिते कामरूपिस्थाने
 योगिनीप्रसादाल्लब्धम् अकुलवीरं समाप्तम् ।

Encoded by Mike Magee ac70@cityscape.co.uk
 http://www.clas.ufl.edu/users/gthursby/tantra/akulavira.htm

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

Last updated July 2, 2011
<http://sanskritdocuments.org>